

Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

RESOLUCIÓ de 26 d'abril de 2019 del secretari autonòmic de Medi Ambient i Canvi Climàtic, als recursos de reposició interposats pels ajuntaments de Monòver, Agost, el Pinós, la Romana i Villena, per a estendre la nul·litat a les resolucions de cessió del domini del Projecte de conducció general del marge dret del riu Vinalopó (Alacant) i Projecte d'infraestructura hidràulica per al posttrasvasament Xúquer-Vinalopó, ramal marge dret (Alacant).
[2019/7646]

Vists els recursos de reposició interposats pels ajuntaments de Monòver, Agost, el Pinós, la Romana i Villena, per a estendre la nul·litat a les resolucions de cessió del domini del Projecte de conducció general del marge dret del riu Vinalopó (Alacant) i Projecte d'infraestructura hidràulica per al posttrasvasament Xúquer-Vinalopó, ramal marge dret (Alacant), i de conformitat amb els següents

Antecedents de fet

Primer. En data 7 d'abril de 2015, mitjançant tres resolucions del director general de l'Aigua, es produeix l'entrega i transmissió a la Junta Central d'Usuaris del Vinalopó, l'Alacantí i Consorci d'Aigües de la Marina Baixa, per aplicació de la Llei 8/2002, d'ordenació i modernització d'estructures agràries de la Comunitat Valenciana, del domini de les següents infraestructures:

- Embassament regulador del reg. Conducció general del marge dret del riu Vinalopó (Alacant), anomenat Embassament del Toscar.
- Projecte de conducció general del marge dret del riu Vinalopó (Alacant).
- Projecte d'infraestructura hidràulica per al posttrasvasament Xúquer-Vinalopó, Ramal Marge Dret (Alacant).

Segon. El 7 de maig de 2015 s'interposa un recurs de la Comunitat General de Regants del Mitjà Vinalopó-l'Alacantí contra la primera d'aqueixes resolucions, per la qual cosa s'inicia un procediment, en el qual es recapten diversos informes tècnics i jurídics.

Tercer. El 17 de desembre de 2015 s'emeta un informe de l'Advocacia de la Generalitat Valenciana sobre la procedència de la declaració de nul·litat de la primera resolució. En aquest informe també s'estudia la procedència d'estendre aqueixa nul·litat a les altres dues resolucions, ja que, «la incorporació de tals projectes d'obres a un Pla d'obres de caràcter públic (Pla d'obres i actuacions (II) de la zona desfavorida per limitacions específiques del Vinalopó (Alacant), aprovada per Ordre 07.06.1994 -DOGV de 06.07.1994-, les dues primeres, i Pla d'obres d'interès general aprovat per Ordre de 22 de març de 2006 -DOGV de 30.03.2006- respecte de la tercera) i, principalment, la seua inclusió en el sistema d'infraestructures hidràuliques per a la transferència de recursos hídrics de la conca del Xúquer a la subconca del Vinalopó, donant-los la finalitat de servir per a la regulació i conducció de l'aigua -de caràcter públic- tant per a abastiment de poblacions com per a reg, determinen, com déiem anteriorment, que tals infraestructures hidràuliques participen de la naturalesa del domini públic hidràulic, per la seua afecció a l'ús públic, sent per tant, béns de caràcter inalienable».

És més, «avala aquesta consideració d'afecció a l'ús propi del trasvasament, el fet que la cessió realitzada en virtut de les resolucions de 7 d'abril de 2015 es realitze en favor de la Junta Central, que té encomanada la distribució i gestió dels recursos hídrics a trasvasar. Si veritablement es considerara una infraestructura de modernització de regadius, emparable en la Llei 8/2002, el destinatari de la cessió haguera d'haver sigut les comunitats de regants a les quals es volia beneficiar inicialment, per exemple quan el projecte de l'embassament del Toscar era simplement la construcció d'una bassa de reg, per a entregar-la després als regants. Però des del moment en què se li dona una finalitat de regulació dels cabals del posttrasvasament, adquireix la condició d'embassament, d'obra hidràulica d'interès general, afecta un ús públic, i per tant intransmissible».

Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica

RESOLUCIÓN de 26 de abril de 2019 del secretario autonómico de Medio Ambiente y Cambio Climático, a los recursos de reposición interpuestos por los ayuntamientos de Monóvar, Agost, Pinoso, la Romana y Villena, para extender la nulidad a las resoluciones de cesión del dominio del Proyecto de conducción general de la margen derecha del río Vinalopó (Alicante) y Proyecto de infraestructura hidráulica para el postravase Júcar-Vinalopó, ramal margen derecha (Alicante). [2019/7646]

Visto los recursos de reposición interpuestos por los Ayuntamientos de Monóvar, Agost, Pinoso, La Romana y Villena, para extender la nulidad a las resoluciones de cesión del dominio del Proyecto de conducción general de la margen derecha del río Vinalopó (Alicante) y Proyecto de infraestructura hidráulica para el postravase Júcar-Vinalopó, ramal margen derecha (Alicante), y de conformidad con los siguientes

Antecedentes de hecho

Primero. En fecha 7 de abril de 2015, mediante tres Resoluciones del director general del Agua, se produce la entrega y transmisión a la Junta Central de Usuarios del Vinalopó, l'Alacantí y Consorcio de Aguas de la Marina Baixa, por aplicación de la Ley 8/2002 de Ordenación y Modernización de Estructuras Agrarias de la Comunidad Valenciana, del dominio de las siguientes infraestructuras:

- Embalse regulador del riego. Conducción General de la margen derecha del río Vinalopó (Alicante), llamado Embalse de El Toscar.
- Proyecto de conducción general de la margen derecha del río Vinalopó (Alicante).
- Proyecto de infraestructura hidráulica para el postravase Júcar-Vinalopó, Ramal Margen Derecha (Alicante).

Segundo. El 7 de mayo de 2015 se interpone un recurso de la Comunidad General de Regantes del Medio Vinalopó-l'Alacantí contra la primera de esas Resoluciones, por lo que se inicia un procedimiento, en el que se recaban diversos informes técnicos y jurídicos.

Tercero. El 17 de diciembre de 2015 se emite un informe de la Abogacía de la Generalitat Valenciana sobre la procedencia de la declaración de nulidad de la primera Resolución. En dicho informe también se estudia la procedencia de extender esa nulidad a las otras dos Resoluciones, por cuanto que, la incorporación de tales proyectos de obras a un Plan de obras de carácter público (Plan de Obras y Actuaciones (II) de la zona desfavorecida por limitaciones específicas del Vinalopó (Alicante), aprobada por Orden 07.06.1994 -DOGV de 06.07.1994-, las dos primeras, y Plan de Obras de interés general aprobado por Orden de 22 de marzo de 2006 -DOGV de 30.03.2006- respecto de la tercera) y, principalmente, su inclusión en el sistema de infraestructuras hidràulicas para la transferencia de recursos hídrics de la cuenca del Júcar a la subcuenca del Vinalopó, dándoles la finalidad de servir para la regulación y conducción del agua -de carácter público- tanto para abastecimiento de poblaciones como para riego, determinan, como decíamos anteriormente, que tales infraestructuras hidràulicas participen de la naturaleza del dominio público hidràulico, por su afección al uso público, siendo por tanto, bienes de carácter inalienable.

Es más, avala esta consideración de afección al uso propio del trasvase, el hecho de que la cesión realizada en virtud de las Resoluciones de 7 de abril de 2015, se realice en favor de la Junta Central, que tiene encomendada la distribución y gestión de los recursos hídrics a trasvasar. Si verdaderamente se considerara una infraestructura de modernización de regadíos, amparable en la Ley 8/2002, el destinatario de la cesión debiera haber sido las comunidades de regantes a las cuales se quería beneficiar inicialmente, por ejemplo cuando el proyecto del embalse del Toscar era simplemente la construcción de una balsa de riego, para entregársela después a los regantes. Pero desde el momento en que se le da una finalidad de regulación de los caudales del postravase, adquiere la condición de embalse, de obra hidràulica de interés general, afecta a un uso público, y por tanto intransmissible.

L'esmentat informe de l'advocacia es pronuncia, sens dubte, com a la possibilitat d'estendre la declaració de nul·litat de l'acte de cessió de l'Embassament de Toscar, objecte de recurs, a les altres dues cessions del Projecte de conducció general del marge dret del Riu Vinalopó (Alacant) i del Projecte d'infraestructura hidràulica per al posttransvassament Xúquer-Vinalopó, ramal marge dret (Alacant), entenem que el fonament de la nul·litat de les resolucions dictades en els altres dos casos seria exactament el mateix, si bé en aquests supòsits, al no haver sigut recorreguts, ha d'estudiar-se l'opció d'acudir a la revisió de l'ofici de l'art. 102 de la Llei 30/1992.

Quart. El 5 de desembre de 2016 es publica en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* el tràmit d'audiència previ a la resolució del recurs interposat per la Comunitat General. Després d'aquest es presenten diverses alegacions i s'emet informe sobre aquest tema per part de la Direcció General de l'Aigua. El 8 de setembre de 2016, en resposta a aquest informe, se n'emet un nou per part de l'Advocacia de la Generalitat Valenciana. En la quarta conclusió (relativa a la possibilitat d'estendre la declaració de nul·litat/anul·labilitat a les altres dues resolucions) s'indica que el fonament de la nul·litat de les tres resolucions «depén de la naturalesa o qualificació dels béns entregats i de la destinació d'aquests, si bé en aquests supòsits, al no haver sigut recorreguts, hauria d'estudiar-se l'opció d'acudir, si escau, a la revisió d'ofici dels articles 102 i 103 de la Llei 30/1992. En el cas de nul·litat absoluta es requereix dictamen del Consell Jurídic Consultiu amb caràcter preceptiu i previ a la resolució; i per a l'anul·labilitat «declaració prèvia de lesivitat» i impugnació davant de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Tot això sense perjudici que puguen presentar-se reclamacions de responsabilitat patrimonial de considerar-se pels afectats un mal efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat, davant un comportament normal/anormal de l'Administració actuant, que no tinguen el deure de suportar».

Cinquè. Entre les alegacions presentades en el tràmit d'audiència esmentat, estan les de cinc ajuntaments (en concret Monòver, Agost, el Pinós, la Romana i Villena), totes elles presentades en desembre de 2016, sol·licitant que la seua alegació s'admeta com a recurs de reposició contra les altres dues resolucions de cessió de domini, al·legant desconeixement de les tres entregues realitzades, pel fet de no haver sigut notificats en el seu moment com a interessats i existir, per tant, indefensió de totes les entitats usuàries i els centenars de milers de persones que es proveeixen o reguen amb aigua dels aquífers sobreexplotats.

Sisé. El 14 de març de 2017, per resolució del secretari autonòmic de Medi Ambient i Canvi Climàtic, s'estima en part el recurs de la comunitat general, declarant nul·la de ple dret la primera de les tres resolucions per incórrer en els supòsits de nul·litat previstos en els apartats b, c, e i f de l'article 62.1 de la Llei 30/1992.

Seté. Aquesta resolució no es notifica als interessats fins al 3 de novembre de 2017, una vegada que es duu a terme la contractació de les tasques de manteniment, conservació i inspecció a realitzar en les instal·lacions de l'embassament del Toscar», en virtut de la Resolució de 28 de setembre de 2017, del sotssecretari de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, ja que fins a aquell moment no podria garantir-se la necessària continuïtat de la gestió de l'embassament del Toscar.

Huité. Davant del dubte de si cal admetre els recursos presentats contra les resolucions quasi un any i mig després, la Direcció General de l'Aigua sol·licita un nou informe jurídic. El 29 de gener de 2018 l'Advocacia de la Generalitat emet aqueix informe. En ell s'indica que, «en principi, tals recursos han sigut presentats fora de termini i, per tant, les resolucions serien fermes en via administrativa. No obstant això, s'al·lega pels recurrents que, tenint la condició d'interessats en el procediment, no els van ser notificades les referides resolucions. En conseqüència, entenem que havent tingut coneixement de les mateixes en un moment posterior, és a partir de tal moment quan ha de computar-se el termini per a recórrer les resolucions esmentades, per la qual cosa sol·liciten que siguen admesos els recursos presentats.»

En relació amb les exigències que han de condicionar l'acceptació i tràmit dels recursos, són dos les qüestions a valorar, d'acord amb l'informe de l'Advocacia de la Generalitat:

El citado informe de la abogacía, se pronuncia sin lugar a dudas, en cuanto a la posibilidad de extender la declaración de nulidad del acto de cesión del Embalse de Toscar, objeto de recurso, a las otras dos cesiones del Proyecto de Conducción General de la Margen Derecha del Río Vinalopó (Alicante) y del Proyecto de Infraestructura Hidráulica para el Posttrasvase Júcar-Vinalopó, Ramal Margen Derecha (Alicante), entendemos que el fundamento de la nulidad de las Resoluciones dictadas en los otros dos casos sería exactamente el mismo, si bien en estos supuestos, al no haber sido recurridos, debe estudiarse la opción de acudir a la revisión del oficio del art. 102 de la Ley 30/1992.

Cuarto. El 5 de diciembre de 2016 se publica en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* trámite de audiencia previo a la Resolución del Recurso interpuesto por la Comunidad General. Tras el mismo se presentan varias alegaciones y se emite informe al respecto por parte de la Dirección General del Agua. El 8 de septiembre de 2016, en respuesta a este informe, se emite uno nuevo por parte de la Abogacía de la Generalitat Valenciana. En la cuarta conclusión (relativa a la posibilidad de extender la declaración de nulidad/anulabilidad a las otras dos Resoluciones) se indica que el fundamento de la nulidad de las tres Resoluciones depende de la naturaleza o calificación de los bienes entregados y del destino de los mismos, si bien en estos supuestos, al no haber sido recurridos, debería estudiarse la opción de acudir, en su caso, a la revisión de oficio de los artículos 102 y 103 de la Ley 30/1992. En el caso de nulidad absoluta se requiere dictamen del Consell Jurídic Consultiu con carácter preceptivo y previo a la resolución; y para la anulabilidad declaración previa de lesividad e impugnación ante la jurisdicción contencioso-administrativa.

Todo ello, sin perjuicio de que puedan presentarse reclamaciones de responsabilidad patrimonial de considerarse por los afectados un daño efectivo, evaluable económicamente e individualizado, ante un comportamiento normal/anormal de la Administración actuante, que no tengan el deber de soportar.

Quinto. Entre las alegaciones presentadas en el trámite de audiencia citado, están las de cinco Ayuntamientos (en concreto Monóvar, Agost, Pinoso, La Romana y Villena), todas ellas presentadas en diciembre de 2016, solicitando que su alegación se admitiera como recurso de reposición contra las otras dos resoluciones de cesión de dominio, alegando desconocimiento de las tres entregas realizadas, al no haber sido notificados en su momento como interesados y existir, por tanto, indefensión de todas las entidades usuarias y los centenares de miles de personas que se abastecen o riegan con agua de los aquíferos sobreexplotados.

Sexto. El 14 de marzo de 2017, por Resolución del Secretario Autonómico de Medio Ambiente y Cambio Climático, se estima en parte el Recurso de la Comunidad General, declarando nula de pleno derecho la primera de las tres Resoluciones por incurrir en los supuestos de nulidad previstos en los apartados b, c, e i f del artículo 62.1 de la Ley 30/1992.

Séptimo. Dicha resolución no se notifica a los interesados hasta el 3 de noviembre de 2017, una vez que se lleva a cabo la contratación de las tareas de mantenimiento, conservación e inspección a realizar en las instalaciones del Embalse del Toscar, en virtud de la Resolución del Subsecretario de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural de 28 de septiembre de 2017, pues hasta ese momento no podría garantizarse la necesaria continuidad de la gestión del embalse de El Toscar.

Octavo. Ante la duda de si cabe admitir los recursos presentados contra las Resoluciones casi un año y medio después, la Dirección General del Agua solicita nuevo informe jurídico. El 29 de enero de 2018 la Abogacía de la Generalitat emite ese informe. En él se indica que, en principio, tales recursos han sido presentados fuera de plazo y, por tanto, las Resoluciones serían firmes en vía administrativa. Sin embargo, se alega por los recurrentes que, teniendo la condición de interesados en el procedimiento, no les fueron notificadas las referidas resoluciones. En consecuencia, entienden que habiendo tenido conocimiento de las mismas en un momento posterior, es a partir de tal momento cuando debe computarse el plazo para recurrir las citadas Resoluciones, por lo que solicitan que sean admitidos los recursos presentados.

Con relación a las exigencias que deben condicionar la aceptación y trámite de los recursos, son dos las cuestiones a valorar, de acuerdo con el informe de la Abogacía de la Generalitat:

1. D'una part, ha d'analitzar-se si efectivament els ajuntaments recurrents ostenten o no la condició d'interessats en el procediment administratiu pel qual es va resoldre la cessió en abril de 2015 de les altres dues obres.

2. D'una altra, i per al cas que es concluguera que el recurrent si que tenia la condició d'interessat, ha de comprovar-se si efectivament no ha tingut coneixement de la Resolució de 2015 fins a finals de 2016, perquè si haguera realitzat alguna actuació administrativa o judicial de la qual es desprenga que era coneixedor de la resolució esmentada, no pot al·legar indefensió i el seu recurs estaria fora de termini.

En conseqüència, si es considera que el recurrent tenia la condició d'interessat i es comprova que no ha tingut coneixement de les resolucions de cessió dels dos trams referits, caldria admetre el recurs.

Nové. En relació amb l'apartat «Huité 1.», relatiu a la condició d'interessats, la Subdirecció General de Planificació i Infraestructures Hidràuliques emet el 20 de juliol de 2018 un informe en el qual justifica tècnicament que sí que són interessats, ja que «tots els aqüífers dels quals es proveeixen aquests municipis es troben sobreexplotats i, per tant, afectats per la transferència Xúquer-Vinalopó». I, en tot cas, pal·liar els proveïments d'aquestes poblacions, és també objecte de la transferència i, per tant, afectats per les infraestructures que faciliten aqueixes transferències.

Desé. En relació amb l'apartat huité.2, entre febrer i març de 2018, els cinc ajuntaments esmentats emeten certificats de no haver tingut coneixement de les tres resolucions emeses pel director general de l'aigua en abril de 2015.

Consegüentment, calia iniciar l'expedient de resolució del recurs presentat pels ajuntaments de Monòver, Agost, el Pinós, la Romana i Villena, per a resoldre sobre la declaració de nul·litat de l'entrega del domini de les altres dues obres, i havia d'iniciar-se el tràmit d'audiència a les parts.

Per això, i en coherència amb l'Informe de l'Advocacia de 29 de gener de 2018, cal estendre la nul·litat de l'entrega del domini de les infraestructures del postransvasament, a les altres dues resolucions del director general de l'Aigua d'abril de 2015, ja que, els fonaments jurídics són els mateixos.

Onzé. Paral·lelament, la Junta Central va recórrer en contenciós administratiu davant del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana contra la Resolució declarada pel secretari autonòmic de Medi Ambient i Canvi Climàtic, en data 14 de març de 2017, de nul·litat a l'entrega del domini de l'embassament regulador (embassament del Toscar), i la del sotssecretari de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, de 28 de setembre de 2017, per la qual es va ordenar a l'empresa pública Tragsa l'execució de tasques a realitzar en les instal·lacions de l'embassament del Toscar.

La Junta Central va sol·licitar la mesura cautelar consistent en la suspensió de l'execució de les resolucions impugnades, en el sentit que la sala contenciosa administrativa d'aquest Tribunal Superior mantinguera la gestió, explotació, manteniment i ús de l'embassament del Toscar a aqueixa Junta Central.

Tenint en compte que els fonaments jurídics que donarien suport a la nul·litat d'aquestes entregues són els mateixos que els de la resolució contra la qual s'ha recorregut, per prudència, abans de prosseguir amb la tramitació corresponent als recursos dels cinc ajuntaments, es va esperar a la decisió del Tribunal respecte a la mesura cautelar, així com als arguments que ella continguera.

Dotzé. En data 19 de desembre de 2018, l'esmentat Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana emet Acte en el qual denega la mesura cautelar sol·licitada per la Junta Central. Per això, s'entén que ja no és possible cap demora en la tramitació dels recursos dels ajuntaments.

En la mateixa argumentació jurídica de l'acte se cita que «en els supòsits de forta presumpció d'il·legalitat de la norma o precepte la suspensió del qual se sol·licita, com és el cas de les disposicions que han sigut ja anul·lades o que ho seran amb tota probabilitat per ser, pràcticament, reiteració d'una altra ja eliminada de la vida jurídica».

És a dir, es marca quina ha de ser la conducta respecte de la nova resolució, per la qual cosa s'entén que ja no és possible cap demora en la tramitació dels recursos dels ajuntaments, per a no incórrer en possibles responsabilitats i evitar possibles danys al domini públic i patrimonial de la Generalitat.

1. De una parte debe analizarse si efectivamente los ayuntamientos recurrentes ostentan o no la condición de interesados en el procedimiento administrativo por el que se resolvió la cesión en abril de 2015 de las otras dos obras.

2. De otra, y para el caso de que se concluyera que el recurrente si tenía la condición de interesado, debe comprobarse si efectivamente no ha tenido conocimiento de la Resolución de 2015 hasta finales de 2016, pues si hubiera realizado alguna actuación administrativa o judicial de la que se desprenda que era conocedor de la citada resolución, no puede alegar indefensión y su recurso estaría fuera de plazo.

En consecuencia, si se considera que el recurrente tenía la condición de interesado y se comprueba que no ha tenido conocimiento de las Resoluciones de cesión de los dos tramos referidos, cabría admitir el recurso.

Noveno. En relación con el apartado Octavo 1., relativo a la condición de interesados, la Subdirección General de Planificación e Infraestructuras Hidráulicas emite el 20 de julio de 2018 un informe en el que justifica técnicamente que sí son interesados por cuanto que todos los acuíferos de los que se abastecen estos municipios se encuentran sobreexplotados y, por tanto, afectados por la transferencia Júcar-Vinalopó. Y, en todo caso, paliar los abastecimientos de estas poblaciones, es también objeto de la transferencia y, por tanto, afectados por las infraestructuras que facilitan esas transferencias.

Décimo. En relación con el apartado octavo.2, entre febrero y marzo de 2018, los cinco ayuntamientos mencionados emiten certificados de no haber tenido conocimiento de las tres resoluciones emitidas por el director general del agua en abril de 2015.

Consiguientemente, debía iniciarse el expediente de Resolución del recurso presentado por los ayuntamientos de Monóvar, Agost, Pinoso, La Romana y Villena, para resolver sobre la declaración de nulidad de la entrega del dominio de las otras dos obras, y debía iniciarse el trámite de audiencia a las partes.

Por ello, y en coherencia con el informe de la Abogacia de 29 de enero de 2018, cabe extender la nulidad de la entrega del dominio de las infraestructuras del postrasvase, a las otras dos resoluciones del director general del Agua de abril de 2015, ya que, los fundamentos jurídicos son los mismos.

Undécimo. Paralelamente, la Junta Central recurrió en contencioso administrativo, ante el Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana, la Resolución declarada por el secretario autonómico de Medio Ambiente y Cambio Climático, en fecha 14 de marzo de 2017, de nulidad a la entrega del dominio del embalse regulador (embalse del Toscar), y la del subsecretario de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural, de 28 de septiembre de 2017, por la que se ordenó a la empresa pública Tragsa la ejecución de tareas a realizar en las instalaciones del embalse de El Toscar.

La Junta Central solicitó la medida cautelar consistente en la suspensión de la ejecución de las resoluciones impugnadas, en el sentido de que la Sala de lo contencioso-administrativo de dicho Tribunal Superior mantuviera la gestión, explotación, mantenimiento y uso del embalse del Toscar a esa Junta Central.

Habida cuenta que los fundamentos jurídicos que apoyarían la nulidad de estas entregas son los mismos que los de la resolución recurrida, por prudencia, antes de proseguir con la tramitación correspondiente a los recursos de los cinco ayuntamientos, se esperó a la decisión del Tribunal respecto a la medida cautelar, así como a los argumentos que ella contuviera.

Duodécimo. En fecha 19 de diciembre de 2018, el citado Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana emite Auto en el que deniega la medida cautelar solicitada por La Junta Central. Por ello se entiende que ya no cabe demora alguna en la tramitación de los recursos de los ayuntamientos.

En la propia argumentación jurídica del Auto se cita que «en los supuestos de fuerte presunción de ilegalidad de la norma o precepto cuya suspensión se solicita, como es el caso de las disposiciones que han sido ya anuladas o que lo van a ser con toda probabilidad por ser, prácticamente, reiteración de otra ya eliminada de la vida jurídica».

Es decir, se viene a marcar cuál ha de ser el proceder con respecto a la nueva resolución, por lo que se entiende que ya no cabe demora alguna en la tramitación de los recursos de los ayuntamientos, a salvo de incurrir en posibles responsabilidades, y evitar posibles daños al dominio público y patrimonial de la Generalitat.

Tretzé. Una vegada resolta la peça de mesures cautelars, ja no hi havia lloc a demorar l'inici de L'expedient de resolució dels recursos interposat pels ajuntaments. Per això es va notificar als interessats i es va exposar al públic l'expedient que es tramita, publicant en el DOGV núm. 8490, de 20 de febrer de 2019, la «informació pública del tràmit d'audiència a les persones o entitats interessades en la resolució dels recursos interposats pels ajuntaments de Monóver, el Pinós, Agost, la Romana i Villena contra les resolucions del director general de l'Aigua, de 7 d'abril de 2015, d'entrega del domini de les infraestructures hidràuliques incloses en les obres de diversos projectes a la Junta Central d'Usuaris del Vinalopó, l'Alacantí i Consorci d'Aigües de la Marina Baixa.»

Una vegada finalitzat àmpliament el període d'exposició pública, no es va rebre cap al·legació presentada per persona física o entitat.

Catorzé. Els fets rellevants a tindre en compte per a dictar la present resolució són els següents:

- L'origen legal de la transferència hídrica Xúquer-Vinalopó es remunta al pla hidrològic de la conca del Xúquer, aprovat pel Reial decret 1664/1998 de 24 de juliol, i la infraestructura necessària per a dur-la a terme es va declarar d'interès general, d'utilitat pública i urgència, amb un doble objectiu, reduir la sobreexplotació dels aqüífers i paliar els dèficits de proveïment de cinc comarques (les tres del Vinalopó, la Marina Baixa i l'Alacantí). Aqueixos objectius i interès general es mantenen en el Pla Hidrològic vigent, aprovat per Reial decret 1/2016, de 8 de gener. Existeix, per tant, un objectiu ambiental general, que afecta a tota la societat i un altre relacionat amb la satisfacció de demandes, que afecta els usuaris dels sistemes d'explotació.

- S'ha denominat *transvasament* la infraestructura que connecta hidràulicament el riu Xúquer amb la comarca del Vinalopó, incloent el macroembassament de Sant Diego, de 20 hm³ de capacitat, i el terme *posttransvasament* s'ha reservat per a denominar les infraestructures que, partint de les obres anteriors, distribueixen les aigües transvasades dins de l'àmbit territorial del sistema Vinalopó-Alacantí fins a les basses o dipòsits dels usuaris finals.

- La posada en marxa del posttransvasament es va iniciar amb un conveni de col·laboració entre la Generalitat Valenciana i la Junta Central signat el 20 de setembre de 2012, autoritzat pel ple del Consell, i signat per la consellera, atesa la necessitat de buidar la bassa de Sant Diego (principal element de regulació integrat en la conducció del transvasament) per a diagnosticar i reparar les fugides patides per aqueix element. Es van emetre dos informes de l'advocacia de la Generalitat en els quals s'expressa el caràcter demanial de les obres del posttransvasament i, en conseqüència, la impossibilitat de transmetre la seua titularitat.

- L'aprovació d'aquest conveni pel Govern Valencià, certifica el caràcter demanial de les tres infraestructures, però també que ja era conegut pels responsables dels actes de cessió del domini d'aquestes infraestructures del posttransvasament. Alguns dels responsables de l'aprovació i signatura del conveni del buidatge de la Bassa de Sant Diego per a l'ús d'aquestes infraestructures, en setembre de 2012, i són els mateixos que després transmeten el domini d'aquests béns, que l'advocacia, en reiterats i preceptius informes, qualifica com a «domini públic de la Generalitat Valenciana», la qual cosa implica la demanialitat d'aquestes.

- Mitjançant la Resolució, de data 14 de juliol de 2014, del director general de l'Aigua, actuant per delegació del conseller d'Hisenda, es va autoritzar la Junta Central de nou l'ús, entre altres instal·lacions, de l'«embassament regulador de reg El Toscar, a Monóver (Alacant), de la capacitat total del qual es reservaran 450.000 m³ per a l'ús de la Comunitat de Regants de Monóver i l'Ajuntament de Monóver, segons es desprén de l'Acta del 19 de desembre de 2000 de la Comunitat General.

- Amb data 7 d'abril de 2015 es dicten les tres resolucions del director general de l'Aigua ja citades anteriorment.

- Consten en l'expedient l'informe del director general de l'Aigua de data 13 de juny de 2016, emés en virtut del que es disposa en l'article 114.2 de la Llei 30/1992, així com diversos informes emesos per l'Advocacia de la Generalitat, per la Subdirecció General de Planificació i Infraestructures Hidràuliques, pel Servei de Regadius, per la Direcció General d'Agricultura, per la Direcció General del Sector

Decimotercero. Una vez resuelta la pieza de medidas cautelares, ya no había lugar a demorar el inicio del expediente de Resolución de los recursos interpuesto por los Ayuntamientos. Por ello se notificó a los interesados y se expuso al público el expediente que se tramita, publicándolo en el DOGV núm. 8490, de 20 de febrero de 2019, la Información pública del trámite de audiencia a las personas o entidades interesadas en la resolución de los recursos interpuestos por los ayuntamientos de Monóvar, Pinoso, Agost, La Romana y Villena contra las resoluciones del director general del Agua, de 7 de abril de 2015, de entrega del dominio de las infraestructuras hidráulicas incluidas en las obras de varios proyectos a la Junta Central de Usuarios del Vinalopó, L'Alacantí y Consorcio de Aguas de La Marina Baixa.

Una vez finalizado ampliamente el período de exposición pública, no se recibió ninguna alegación presentada por persona física o entidad.

Decimocuarto. Los hechos relevantes a tener en cuenta para dictar la presente resolución son los siguientes:

- El origen legal de la transferencia hídrica Júcar-Vinalopó se remonta al plan hidrológico de la cuenca del Júcar, aprobado por el Real decreto 1664/1998 de 24 de julio, y la infraestructura necesaria para llevarla a cabo se declaró de interés general, de utilidad pública y urgencia, con un doble objetivo, reducir la sobreexplotación de los acuíferos y paliar los déficits de abastecimiento de cinco comarcas (las tres del Vinalopó, la Marina Baja y l'Alacantí). Esos objetivos e interés general se mantienen en el Plan Hidrológico vigente, aprobado por Real decreto 1/2016, de 8 de enero. Existe, por tanto, un objetivo ambiental general, que afecta a toda la sociedad y otro relacionado con la satisfacción de demandas, que afecta a los usuarios de los sistemas de explotación.

- Se ha denominado *Trasvase* a la infraestructura que conecta hidràulicament el riu Júcar con la comarca del Vinalopó, incluyendo el macroembalse de San Diego, de 20 hm³ de capacitat, y el término *Postrasvase* se ha reservado para denominar las infraestructuras que, partiendo de las obras anteriores, distribuyen las aguas trasvasadas dentro del ámbito territorial del sistema Vinalopó-Alacantí hasta las balsas o dipòsits de los usuarios finales.

- La puesta en marcha del posttrasvase se inició con un Convenio de colaboración entre la Generalitat Valenciana y la Junta Central firmado el 20 de septiembre de 2012, autorizado por el pleno del Consell, y firmado por la consellera, atendiendo a la necesidad de vaciar la bassa de San Diego (principal elemento de regulación integrado en la conducción del trasvase) para diagnosticar y reparar las fugas sufridas por ese elemento. Se emitieron dos informes de la abogacía de la Generalitat en los que se expresa el carácter demanial de las obras del posttrasvase y, en consecuencia, la imposibilidad de transmitir su titularidad.

- La aprobación de este Convenio por el Gobierno Valenciano, certifica el carácter demanial de las tres infraestructuras, pero también que ya era conocido por los responsables de los actos de cesión del dominio de estas infraestructuras del posttrasvase. Algunos de los responsables de la aprobación y firma del convenio del vaciado de la Balsa de San Diego para el uso de estas infraestructuras, en septiembre de 2012, y son los mismos que luego transmiten el dominio de estos bienes, que la abogacía, en reiterados y preceptivos informes, califica como dominio público de la Generalitat Valenciana, lo que implica la demanialidad de las mismas.

- Mediante la Resolución del director general del Agua de fecha 14 de julio de 2014, actuando por delegación del conseller de Hacienda, se autorizó a la Junta Central de nuevo el uso, entre otras instalaciones, del Embalse regulador de riego El Toscar, en Monóvar (Alicante), de cuya capacidad total se reservarán 450.000 m³ para el uso de la Comunidad de Regantes de Monóvar y el Ayuntamiento de Monóvar, según se desprende del Acta del 19 de diciembre de 2000 de la Comunidad General.

- Con fecha 7 de abril de 2015 se dictan las tres resoluciones del director general del Agua ya citadas anteriormente.

- Constan en el expediente el informe del director general del Agua de fecha 13 de junio de 2016, emitido en virtud de lo dispuesto en el artículo 114.2 de la Ley 30/1992, así como diversos informes emitidos por la Abogacía de la Generalitat, por la Subdirección General de Planificación e Infraestructuras Hidráulicas, por el Servicio de Regadíos, por la Dirección General de Agricultura, por la Dirección

Públic, Model Econòmic i Patrimoni de la Conselleria d'Hisenda i escrit d'al·legacions

Als anteriors fets són aplicables els següents

Fonaments de dret

Primer. La qualificació dels recursos plantejats han de reconsiderar-se, ja que les resolucions del 7 d'abril de 2015, del director general de l'Aigua, no van posar fi a la via administrativa, malgrat el que s'hi indicava, ja que, de conformitat amb el Decret 89/2014, de 13 de juny, del Consell, que va aprovar el Reglament orgànic i funcional de la Presidència i de la Conselleria de Presidència i Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua, vigent en el moment en què es van dictar les tres resolucions, el director general de l'Aigua depenia de la Secretaria Autònoma d'Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua. Per tant, ha d'entendre's que tenia superior jeràrquic i, per tant, els seus actes no esgotaven la via administrativa, de conformitat amb l'article 109 de la Llei 30/1992 (vigent en aquell moment; a aqueix respecte, hui seria aplicable l'article 114 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques).

Per això, contra les resolucions que s'impugnen s'ha d'entendre que es pot recórrer en alçada, a pesar que es donara com a recurs el de reposició, segons el que es disposa en l'article 114 de la Llei 30/1992 (hui article 121 de la Llei 39/2015) en el qual s'estableix que contra «les resolucions i actes a què es refereix l'article 107.1 quan no posen fi a la via administrativa, s'hi podrà recórrer en alçada davant l'òrgan superior jeràrquic del qual els va dictar.»

La seua resolució correspon al superior jeràrquic, que en l'actualitat és la Secretaria Autònoma de Medi Ambient i Canvi Climàtic, de conformitat amb el que es disposa en l'article 12 del Decret 158/2015, de 18 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.

Segon. El 14 de març de 2017, per Resolució del secretari autonòmic de Medi Ambient i Canvi Climàtic, s'estima en part el Recurs de la Comunitat General, declarant nul·la de ple dret la primera de les tres resolucions per incórrer en els supòsits de nul·litat previstos en els apartats *b, c, e i f* de l'article 62.1 de la Llei 30/1992.

Tercer. L'origen legal de la transferència hídrica Xúquer-Vinalopó es remunta al pla hidrològic de la conca del Xúquer, aprovat pel Reial decret 1664/1998, de 24 de juliol, i la infraestructura necessària per a dur-la a terme es va declarar d'interés general, d'utilitat pública i urgència, amb un doble objectiu, reduir la sobreexplotació dels aqüífers i pal·liar els dèficits de proveïment de cinc comarques (les tres del Vinalopó, la Marina Baixa i l'Alacantí). Existeix, per tant, un objectiu ambiental general, que afecta tota la societat i un altre relacionat amb la satisfacció de demandes, que afecta els usuaris dels sistemes d'explotació.

Quart. La posada en marxa del posttransvasament es va iniciar amb un conveni de col·laboració entre la Generalitat Valenciana i la Junta Central signat el 20 de setembre de 2012, autoritzat pel ple del Consell, i signat per la consellera, atesa la necessitat de buidar la bassa de Sant Diego (principal element de regulació integrat en la conducció del transvasament) per a diagnosticar i reparar les fugides patides per aqueix element. Es van emetre dos informes de l'advocacia de la Generalitat en els quals s'expressa el caràcter demanial de les obres del posttransvasament i, en conseqüència, la impossibilitat de transmetre la seua titularitat.

Cinqué. En data 19 de desembre de 2018, el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana emet Acte en el qual denega la mesura cautelar sol·licitada per la Junta Central respecte a la resolució que declara la nul·litat de l'entrega de l'embassament del Toscar. Per això s'entén que ja no és possible cap demora en la tramitació dels recursos dels ajuntaments.

En l'argumentació jurídica de l'acte se cita que «en els supòsits de forta presumpció d'il·legalitat de la norma o precepte la suspensió del qual se sol·licita, com és el cas de les disposicions que han sigut ja anul·lades o que el seran amb tota probabilitat per ser, pràcticament, reiteració d'una altra ja eliminada de la vida jurídica»; és a dir, es marca quin ha de ser la conducta respecte de la nova resolució, per la qual cosa

General del Sector Públic, Modelo Económico y Patrimonio de la Conselleria de Hacienda y escrito de alegaciones

A los anteriores hechos son de aplicación los siguientes

Fundamentos de derecho

Primero. La calificación de los recursos planteados han de reconsiderarse, puesto que las resoluciones del 7 de abril de 2015, del director general del Agua, no pusieron fin a la vía administrativa, a pesar de lo que en ellas se indicaba, ya que, conforme al Decreto 89/2014, de 13 de junio, del Consell, que aprobó el Reglamento orgánico y funcional de la Presidencia y de la Conselleria de Presidencia y Agricultura, Pesca, Alimentación y Agua, vigente en el momento en que se dictaron las tres resoluciones, el director general del Agua dependía de la Secretaría Autònoma de Agricultura, Pesca, Alimentación y Agua. Por tanto, debe entenderse que tenía superior jerárquico y, por consiguiente, sus actos no agotaban la vía administrativa, de conformidad con el artículo 109 de la Ley 30/1992 (vigente en aquel momento; a ese respecto, hoy sería aplicable el artículo 114 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas).

Por ello, las resoluciones que se impugnan deben entenderse que son recurribles en alzada, a pesar de que se diera como recurso el de reposición, según lo dispuesto en el artículo 114 de la ley 30/1992 (hoy artículo 121 de la Ley 39/2015) en el que se establece que las resoluciones y actos a que se refiere el artículo 107.1 cuando no pongan fin a la vía administrativa, podrán ser recurridos en alzada ante el órgano superior jerárquico del que los dictó.

Su resolución corresponde al superior jerárquico, que en la actualidad es la Secretaria Autònoma de Medio Ambiente y Cambio Climático, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 12 del Decreto 158/2015, de 18 de septiembre, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural.

Segundo. El 14 de marzo de 2017, por Resolución del Secretario Autònomic de Medio Ambiente y Cambio Climático, se estima en parte el Recurso de la Comunidad General, declarando nula de pleno derecho la primera de las tres Resoluciones por incurrir en los supuestos de nulidad previstos en los apartados *b, c, e i f* del artículo 62.1 de la Ley 30/1992.

Tercero. El origen legal de la transferencia hídrica Júcar-Vinalopó se remonta al plan hidrológico de la cuenca del Júcar, aprobado por el Real decreto 1664/1998 de 24 de julio, y la infraestructura necesaria para llevarla a cabo se declaró de interés general, de utilidad pública y urgencia, con un doble objetivo, reducir la sobreexplotación de los acuíferos y paliar los déficits de abastecimiento de cinco comarcas (las tres del Vinalopó, la Marina Baja y l'Alacantí). Existe, por tanto, un objetivo ambiental general, que afecta a toda la sociedad y otro relacionado con la satisfacción de demandas, que afecta a los usuarios de los sistemas de explotación.

Cuarto. La puesta en marcha del postrasvase se inició con un Convenio de colaboración entre la Generalitat Valenciana y la Junta Central firmado el 20 de septiembre de 2012, autorizado por el pleno del Consell, y firmado por la consellera, atendiendo a la necesidad de vaciar la balsa de San Diego (principal elemento de regulación integrado en la conducción del trasvase) para diagnosticar y reparar las fugas sufridas por ese elemento. Se emitieron dos informes de la abogacía de la Generalitat en los que se expresa el carácter demanial de las obras del postrasvase y, en consecuencia, la imposibilidad de transmitir su titularidad.

Quinto. En fecha 19 de diciembre de 2018, el Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana emite Auto en el que deniega la medida cautelar solicitada por La Junta Central respecto a la resolución que declara la nulidad de la entrega del embalse del Toscar. Por ello se entiende que ya no cabe demora alguna en la tramitación de los recursos de los Ayuntamientos.

En la argumentación jurídica del Auto se cita que...en los supuestos de fuerte presunción de ilegalidad de la norma o precepto cuya suspensión se solicita, como es el caso de las disposiciones que han sido ya anuladas o que lo van a ser con toda probabilidad por ser, prácticamente, reiteración de otra ya eliminada de la vida jurídica..., es decir, se viene a marcar cuál ha de ser el proceder con respecto a

s'entén que ja no cap és possible demora en la tramitació dels recursos dels ajuntaments, a resguard d'incórrer en possibles responsabilitats, i evitar possibles danys al domini públic i patrimonial de la Generalitat.

Vistos els antecedents de fet i els fonaments de dret que els són aplicable, conforme a la proposta del director general de l'Aigua, així com els informes que componen aquest expedient, resolc:

Estimar els recursos presentats pels ajuntaments de Monòver, Agost, el Pinós, la Romana i Villena, i declarar nul de ple dret el lliurament del domini de les obres de:

- Projecte de conducció general del marge dret del riu Vinalopó (Alacant).
- Projecte d'infraestructura hidràulica per al poststravassament Xúquer-Vinalopó, ramal marge dret (Alacant).

Per incórrer en els supòsits de nul·litat de ple dret previstos en els apartats *b, c, e i f* de l'article 47.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Així mateix, concorre una causa d'anul·labilitat de les esmentades resolucions pel fet de no haver oferit el tràmit d'audiència abans de dictar-les i haver produït indefensió als ajuntaments recurrents i a la resta d'interessats.

Contra la present resolució, que posa fi a la via administrativa, s'hi podrà interposar un recurs contenciós administratiu en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la notificació, de conformitat amb el que es preveu en l'article 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

València, 26 d'abril de 2019.– El secretari autonòmic de Medi Ambient i Canvi Climàtic: Francisco Javier Quesada Ferre.

la nueva Resolución, por lo que se entiende que ya no cabe demora alguna en la tramitación de los recursos de los Ayuntamientos, a salvo de incurrir en posibles responsabilidades, y evitar posibles daños al dominio público y patrimonial de la Generalitat.

Vistos los antecedentes de hecho y los fundamentos de derecho que les son de aplicación, conforme a la propuesta del director general del Agua, así como los informes que componen este expediente, resuelvo:

Estimar los recursos presentados por los ayuntamientos de Monóvar, Agost, Pinoso, La Romana y Villena, declarando nulas de pleno derecho las entregas del dominio de las obras de:

- Proyecto de Conducción General de la Margen Derecha del río Vinalopó (Alicante).
- Proyecto de Infraestructura Hidráulica para el Postrasvase Júcar-Vinalopó, Ramal Margen Derecha (Alicante).

Por incurrir en los supuestos de nulidad de pleno derecho previstos en los apartados *b, c, e i f* del artículo 47.1 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

Asimismo, concurre una causa de anulabilidad de las citadas resoluciones, al no haber ofrecido el trámite de audiencia con anterioridad a dictar las mismas y haber producido indefensión a los ayuntamientos recurrentes y al resto de interesados.

Contra la presente resolución, que pone fin a la vía administrativa, se podrá interponer un recurso contencioso-administrativo en el plazo de dos meses, a contar desde el día siguiente al de su notificación, de conformidad con lo previsto en el artículo 46 de la Ley 29/1998, de 13 de julio, reguladora de la jurisdicción contencioso-administrativa.

València, 26 de abril de 2019.– El secretario autonómico de Medio Ambiente y Cambio Climático: Francisco Javier Quesada Ferre.